

Evaluatie depressiepreventie- programma Op Volle Kracht bij jongeren uit achterstandswijken Inside Out – Academische Werkplaats Jeugd Nijmegen

Wat is het?

Doel van het onderzoek was na te gaan of het primair depressiepreventieprogramma Op Volle Kracht effectief is bij jongeren uit achterstandswijken.

Aanleiding

Preventie van depressie is van groot belang maar tot nu toe is er nauwelijks aandacht voor programma's die depressie bij jongeren kunnen voorkomen. Op Volle Kracht is gebaseerd op het Penn Resiliency Program (PRP), een voor scholen bedoeld programma voor de preventie van depressie. PRP is een van de meest onderzochte programma's in het buitenland. Het laat goede resultaten zien, vooral bij jongeren die een verhoogde kans hebben depressieve klachten te ontwikkelen.

Onderzoek

Het onderzoek vond plaats op 11 middelbare scholen met voornamelijk leerlingen uit achterstandswijken in Nederland. In totaal hebben 1324 leerlingen uit de eerste 2 leerjaren van het voorgezet onderwijs meegedaan. De gemiddelde leeftijd van de leerlingen was 13,4 jaar; 52% van hen had een allochtone achtergrond. Het 16 lessen durende Op Volle Kracht werd door getrainde docenten gegeven aan de helft van de leerlingen. De andere helft kreeg de lessen niet. Deze leerlingen behoorden tot de controlegroep. Er vonden een voor- en meting plaats en 2 follow-up metingen, na 6 en 12 maanden. Om de effecten van de interventie te bepalen werd de ontwikkeling van depressieve klachten vergeleken tussen de groep leerlingen die Op Volle Kracht ontving en de groep die dat niet deed.

Resultaten

Het onderzoek liet zien dat er tussen beide groepen geen verschil was qua ontwikkeling van depressieve symptomen bij de leerlingen. Het programma bleek dus geen preventief effect te hebben. Ook jongeren die bij start van het programma verhoogde depressieve klachten hadden, profiteerden niet van het programma. Mogelijk komt dit doordat ze zich tussen leeftijdsgenoten met weinig klachten onvoldoende begrepen voelden vanwege hun meer negatieve denkpatronen en sombere gevoelens. Dit onderzoek bevestigt resultaten uit ander onderzoek dat een primaire preventieve aanpak, gericht op alle kinderen, bij depressie niet werkt. Zinvoller lijkt het om dergelijke programma's alleen te gebruiken bij selectieve subgroepen met kinderen die een verhoogd risico lopen of al beginnende symptomen van depressie laten zien.

Toepassing en toekomst

In een vervolgonderzoek kijkt GGZ Oost-Brabant in scholen in de regio naar de effectiviteit van (een verkorte versie van) Op Volle Kracht bij jongeren die wel verhoogde kenmerken voor het ontwikkelen van een depressie hebben. In schooljaar 2015-2016 heeft een pilotstudie plaatsgevonden, waarin 3255 leerlingen zijn gescreend op depressieve klachten. Leerlingen die last hadden van verhoogde somberheidsklachten kregen de interventie Op Volle Kracht is aangeboden. Vanaf schooljaar 2016-2017 is de dataverzameling voor de eerste RCT gestart op 11 scholen in regio Oss, Uden en Veghel in samenwerking met ketenpartners uit de regio. Het onderzoek zal lopen tot medio 2020. Hierna worden de eerste resultaten verwacht.

Projectgegevens

Titel Evaluatie depressiepreventie-programma Op Volle Kracht bij jongeren uit achterstandswijken

Uitvoering door Inside Out –
Academische Werkplaats Jeugd
Nijmegen

Contactgegevens

Karlijn Kindt
k.kindt@altrecht.nl

augustus 2017

Producten en publicaties

- www.insideout.nl
- Kindt, K. C. M. (2016). [Blow away the blues: The development and prevention of depressive symptoms and negative cognitions in young adolescents](#)
- Kindt, K. C. M. (2016). Blow away the Blues. Preventie van depressie bij jongeren. *De Psycholoog*, 51 (12), 36-46
- Artikel in [International journal of environmental research and public health](#)
- Artikel in [Journal of youth and adolescence](#)
- Artikel in [Health Education Research](#)